

Maden İşleri Genel Müdürlüğü
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
ANKARA

İstanbul, 1 Haziran 2016
Ref: ZAY/mec:16/924

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA
(Maden İşleri Genel Müdürlüğü)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) GİTES ve Sektörel Lisanslar Teknik Komitesi Eylem Planında yer alan 2 no'lu "Jeotermal arama ruhsatlarının verilmesi aşamasında aynı alanda halihazırda mevcut sanayi-tarımsal vb. yatırım tesislerinin faaliyetlerinin olumsuz yönde etkilenmesinin önlenmesi" eylem maddesine ilişkin olarak hazırlanan TÜSİAD görüşlerini aşağıda değerlendirmenize sunarız.

Malumunuz olduğu üzere, gerek yeraltı suları, gerekse jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular, Anayasa'nın 168. maddesi uyarınca, "Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır". Jeotermal kaynağa ilişkin bir faaliyette bulunabilmesi için özel yasa olan, 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Hakkında Kanun'a göre ruhsat alınması zorunludur. Kanun'da ruhsat alma koşulları 4, 5 ve 6. maddelerde ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

Bu çerçevede, jeotermal kaynaklara ilişkin olarak açılan ihaleler kapsamında verilen teklifler değerlendirilirken ilgili firmanın finansal durumu, kurumsal kapasitesi ve benzeri özellikleri dikkate alınarak söz konusu yatırımı gerçekleştirmeye yönelik yeterliliğinin incelenmesi piyasada adil rekabetin tesis edilebilmesi bakımından önemli görülmektedir. Aksi takdirde, önemli ölçüde kaynak gerektiren ve büyük sanayi yatırımlarına konu olabilecek alanlara ilişkin olarak ruhsatların, yatırım yapma yeterliliği veya niyeti olmayan firma ve/veya kişilerce, yatırım dışı amaçlarda kullanılarak spekülasyona konu olma riski ortaya çıkacaktır. Geçmişte ambalajlı su üretimi, su ürünleri üretimi yapan firmaları etkileyen bu durumun başta turizm olmak üzere pek çok sektörü etkileyebileceği endişesini taşımaktayız.

Süreç göstermektedir ki, başvurularda sadece "öncelik hakkı"nı korumak yeterli olmamaktadır. Bu tip çakışmaların önlenmesi için öncelikle, MTA tarafından, kapsamlı ve yatırımın fizibilitesini gösteren detaylı bir raporun talep edilmesi ve başvuruçulara, proje bazlı bir öncelik tanınması, kaynakların daha etkin ve verimli kullanılabilmesi için gereklidir.

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Gallée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

Yine Kanun'un Geçici 2. Maddesinde belirtilen kazanılmış hakların korunacağı ibaresinden hareketle, hak sahipleri tarafından ilgili belge ve bilgilerle başvurulması halinde, işletme projesi ile birlikte intibakların yapılması ve kazanılmış haklara konu olan alanın arama ruhsat sahası içinden taksirle ayrılması mümkündür. Ancak, halihazırda Kanun hükmünün ilgili İdareler tarafından farklı yorumlanması sebebiyle intibak işlemleri sonuca ulaşamamaktadır.

Bu sebeptendir ki, yatırım ortamının iyileştirilmesi, mevcut yatırımların korunması ve yenilerinin teşviki için, Kanun'da ve/veya uygulama Yönetmeliğinde revizelerin yapılması, uygulamada yaşanan bu Kanun boşluklarının doldurulması büyük önem taşımaktadır.

- Öncelikle, kaynakların kullanımına ilişkin ruhsat vermiş, başta DSI olmak üzere tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, 5686 sayılı Kanunun uygulayıcıları MİGEM ve MTA ile koordineli çalışmasının temini,
- Mevcut işletmelerin ve faaliyetlerinin korunması için; Memleket Koordinat Sistemi üzerinde, mevcut tüm ruhsatların, faaliyet gösteren işletmelerin ve su kullanım haklarının işlenmesi,
- Arama ruhsat başvurusu halinde; detaylı yatırım projesi yanında, ilgili kurumlardan alınmış ve söz konusu alanda başkaca verilmiş bir ruhsat/izin olup olmadığına dair, mevcut yatırımların kullandığı suyun niteliğinin korunmasına ait önlemleri de içeren belgelerin istenmesi (*kaynak koruma etüdünü yaptırmakla yükümlü olan taraf ruhsat sahibi olacağından, kaynağın korunmasına ilişkin olarak başlangıçta bu önlemin alınmış olması adına*),
- Kanun ve/veya uygulama Yönetmeliğinde; intibak, taksirle ayırma ve kazanılmış hakların korunması yöntemine ilişkin sair eklemelerin ve revizelerin yapılması,

öncelikli olarak önemli gördüğümüz hususlardır.

Konunun, başta MTA olmak üzere, Kanunun uygulayıcısı niteliğindeki diğer kurumların teknik uzmanlarının da katkılarıyla daha detaylı çalışılmasının faydalı olacağı düşüncesindeyiz. Bu itibarla, YOİKK sürecinde yukarıda yer alan değerlendirmelerimizin dikkate alınacağını ümit ediyoruz. Bu vesileyle TÜSİAD olarak, kamu – özel sektör işbirliğine verdiğimiz önemi bir kez daha vurgular, Bakanlığınız çalışmalarına katkı vermeye devam edeceğimizi belirtmek isterim.

Saygılarımla,

(*Orijinali imzalıdır*)

Zafer A. Yavan
Genel Sekreter

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn